dokumenty

[1232–1233], b.m.

Konrad I, książę Mazowsza i Kujaw, zwraca Michałowi biskupowi kujawskiemu wieś Chełmce, sprzedaje wieś Kicko i zamienia wieś Bętkowo.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 6420; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach 336 x 135 + 11 mm; pieczęć wystawcy, odcisk w naturalnym wosku na sznurze.

Wyd. *Zbiór ogólny przywilejów* i *spominków mazowieckich. Codex Diplomaticus et Commemorationum Masoviae Generalia*, t. 1, wyd. J. K. Kochanowski, Warszawa 1919, nr 327.

1263, Inowrocław

Kazimierz I, książę łęczycki i kujawski, wyraża zgodę w toczącym się sporze z Zakonem Krzyżackim na wyznaczenie czterech sędziów polubownych: Sambora II księcia pomorskiego, Wolimira biskupa włocławskiego, Fryderyka von Hausena, Jana von Wegeleubena oraz biskupa chełmińskiego Heidenreicha.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 583; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach 116 x 156 + 17 mm; pieczęć główna (figuralna) wielkiego mistrza Zakonu Krzyżackiego Anno von Sangerhausena, odcisk w wosku czarnym, średnica 35 mm, zawieszony na pasku pergaminowym. W polu pieczęci Maria z Dzieciątkiem, siedząca na szerokim tronie, w kształcie ławy z oparciem, wokół głowy ma nimb, taki sam, jaki otacza głowę siedzącego na lewym kolanie matki dzieciątka Jezus. Jezus unosi prawą rękę w geście błogosławieństwa, a w lewej trzyma księgę. Maria w prawej ręce trzyma, opierając o ramię, berło liliowe. Powierzchnia zaplecka podzielona jest przez poprzeczne belkowanie. Legenda:[S(igillum) MAG(istr)I HOSPI]TAL(is) S(ancte) MARIE T[hEVT(onicorum)]; po dwóch pieczęciach pozostały paski pergaminowe.

Publikacje: B. Schmid, *Die Siegel des Deutschen Ordens in Preussen* (I), „Altpreussische Forschungen", 1938/15(4), z. 1, s. 64, tab. 6; *Pommerellisches Urkundenbuch*, wyd. M. Perlbach, Danzig 1882, nr 198, s. 166–167; J. Grabowski, *Z dziejów stosunków Polski z zakonem krzyżackim* w *Prusach (XIII–XVI wiek),* Warszawa 2006, s. 20; *Grunwald 600 lat chwały. Katalog wystawy*, oprac. J. Grabowski, Warszawa 2010, s. 72.

Wyd.: *Wzory pism dawnych*, wyd. K. Stronczyński, Warszawa 1839, nr 12; *Pommerellisches Urkundenbuch*, nr 198, s. 166–167.

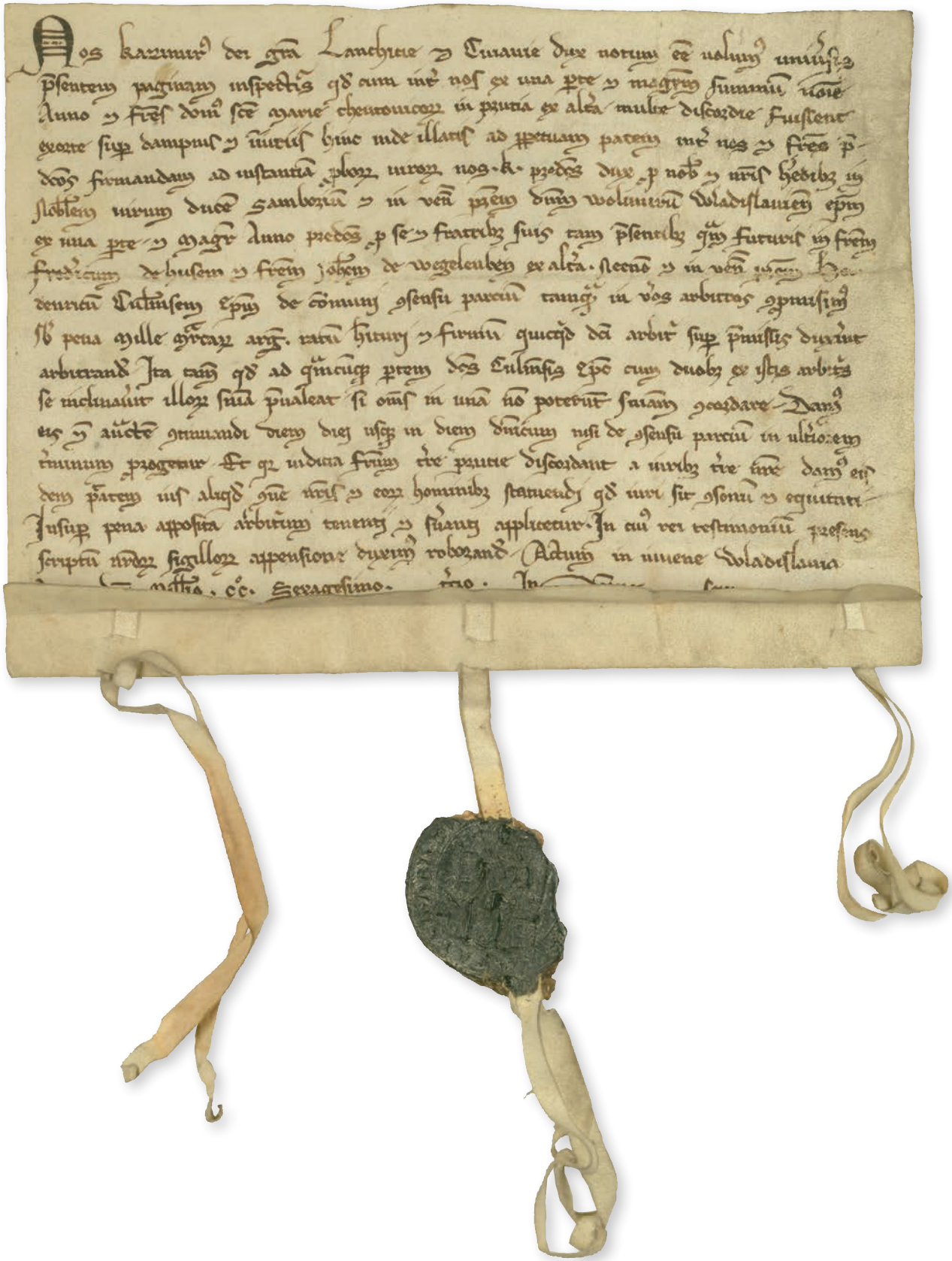

15 lutego 1278, Kraków

Bolesław Wstydliwy, książę krakowski i sandomierski, nadaje Prokopowi, kanclerzowi małopolskiemu, wieś Czystebrzegi (Wola Boturzyńska).

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 4976; jęz. łaciński; 1 karta, pergaminowa o wymiarach: 552 x 240 + 290 mm, pieczęć wystawcy w naturalnym wosku na sznurze.

Wyd. *Kodeks dyplomatyczny Małopolski*, t. 1, wyd. F. Piekosiński, Kraków 1876, nr 94, s. 112–114.

[30 września–5 października] 1282, Świecie

Mściwoj II, książę pomorski, zamienia z Albierzem biskupem włocławskim (kujawsko-pomorskim) i kapitułą port zwany Mosty i wsie: Witomino, Lewino, Subkowy, Swarożyn i Mosiny na wsie Rudno, Kleszczewo i Wojanowo.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 6457; 1 karta pergaminowa o wymiarach: 239 *x* 172 + 37 mm, pieczęć wystawcy, odcisk w naturalnym wosku na sznurze.

Wyd.: *Kodeks dyplomatyczny Polski*, t. 2, cz. 1, wyd. L. Rzyszczewski, Warszawa 1848, nr 119, s. 104, 105.

1282, b.m.

Władysław Łokietek i Kazimierz, książęta łęczyccy i kujawscy, przysądzają Brodzisławowi i jego bratu Mściwojowi młyn zbudowany na rzece Zgłowiątka pomiędzy wsiami Chalno i Świerczyn w powiecie brzeskim, o który była sprawa sądowa pomiędzy nimi a biskupem włocławskim, Albierzem.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 6456, jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 284 *x* 229 + 24 mm. Odcisk *w* naturalnym wosku na sznurze; średnica: 38 mm. W polu pieczęci godło kujawskie połuorzeł i lew, pod wspólną koroną. Legenda: [...] DVCIS LANCICIE.

Publikacje: F. Piekosiński, *Pieczęcie polskie wieków średnich*, cz. I: *Doba piastowska*, Kraków 1899, nr 183, s. 125.
Wyd.: *Kodeks dyplomatyczny Polski*, t. 2, cz. 1, nr 117, s. 101, 102.

1285, b.m.

Jakub Świnka, arcybiskup gnieźnieński, powierza klerykowi Mikołajowi i bratu jego Piotrowi osadzenie miasta Kurzelowa w pow. chęcińskim na prawie średzkim.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 2133; jęz. łaciński; 1 karta pergaminowa o wymiarach: 185 x 270 + 25 mm, sznur po pieczęci wystawcy.

Wyd.: *Zbiór dokumentów małopolskich*, cz. 4, wyd. S. Kuraś, I. Sułkowska-Kuraś, Wrocław 1969, nr 883, s. 24, 25.

14 października 1287, Kraków

Leszek Czarny, książę krakowski, sandomierski i sieradzki przysądza klasztorowi bożogrobców w Miechowie wieś Smroków nad rzeką Szreniawą, o której zwrot pozwali prepozyta Piotra przed sąd książęcy bracia Mikołaj i Wojciech z Gręboszowa w pow. wiślickim.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 6464; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 382 x 139 + 24 mm, pieczęć wystawcy, odcisk w naturalnym wosku na sznurze.

Wyd.: *Kodeks dyplomatyczny Małopolski*, t. 2, nr 509, s. 169–170.

1289, Kalisz

Przemysł II, książę wielkopolski, nadaje miastu Kalisz wszystkie kramy, jakie zostaną wybudowane w pobliżu rynku.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 6465; jęz. łaciński; 1 karta pergaminowa o wymiarach: 295 x 247 + 20 mm, ubytek w tekście; pieczęć wystawcy, odcisk w naturalnym wosku na sznurze.

Wyd.: *Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski*, t. 2, wyd. I. Zakrzewski, Poznań 1887, nr 640, s. 21.

6 stycznia 1291, Kalisz

Przemysł II, książę wielkopolski i krakowski, nadaje miastu Kalisz czynsz z kramów sukienniczych znajdujących się na rynku.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 6469; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 187 x 36 + 43 mm, sznur po pieczęci wystawcy.

Wyd.: *Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski*, t. 2, nr 665, s. 44–45.

24 czerwca 1292, Łęczyca

Kazimierz, książę łęczycki, nadaje immunitet i prawo średzkie wsiom klasztoru cystersów w Sulejowie: Górze, Puczniewowi i Kępie.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 6303; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 170 x 260 + 25 mm; resztki sznura po pieczęci wystawcy.

Wyd.: *Kodeks dyplomatyczny Polski*, t. 1, wyd. L. Rzyszczewski, A. Muczkowski, Warszawa 1847, nr 80, s. 144, 145; reg. J. Mitkowski, *Początki klasztoru Cystersów w Sulejowie*, Poznań 1949, nr 64, s. 311.

4 marca 1298, Kalisz

Władysław Łokietek, książę Królestwa Polskiego, pan Pomorza, Kujaw, Łęczycy i Sieradza, potwierdza darowiznę wsi Koszuty, dokonaną przez komesa Gerwarda syna Boguszy, na rzecz opata i klasztoru cystersów w Lądzie.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 7222; j. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 380 x 265 + 50 mm. Pieczęć wystawcy na sznurze, odcisk w naturalnym wosku.

Wyd.: *Kodeks dyplomatyczny Polski*, t. 1, nr 88, s. 156–157.

3 lipca 1304, Lateran

Benedykt XI, papież, poleca biskupowi krakowskiemu [Janowi Muskacie] zbadać sprawę udzielenia przez kapitułę bożogrobców w Miechowie dóbr i dochodów klasztornych różnym osobom.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 2340; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 360 x 245 + 47 mm; bulla ołowiana na sznurze konopnym.

Wyd.: *Kodeks dyplomatyczny Małopolski*, t. 2, nr 542, s. 209; reg. *Bullarium Poloniae*, t. 1, wyd. I. Sułkowska-Kuraś, S. Kuraś, Rzym 1982, nr 985.

1 maja 1309, Toruń

Henryk von Plötzkau, mistrz krajowy w Prusach, stwierdza, że Przemysław Ziemowitowic, książę kujawski, namiestnik z ramienia Władysława Łokietka na Pomorzu, w dzielnicy świeckiej, sprzedał Zakonowi Krzyżackiemu dobra między Nogatem a zalewem Świeżym.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 812; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach 210 x 120 + 23 mm; Z trzech pieczęci pozostały dwie: 1. pieczęć mistrza krajowego w Prusach Henryka von Plötzkau, odcisk w zielonym wosku na pasku (częściowo uzupełniana współcześnie), średnica: 41 mm. W polu pieczęci scena z ucieczki do Egiptu. Matka Boska z Dzieciątkiem, siedząca na osiołku, którego prowadzi św. Józef. Legenda: [S(igillum)] PRECEPT[ORIS] S(anc)TE MARIE ThVTON[ICORUM] IN PRV[ZIA].

Publikacje: B. Schmid, *Die Siegel des Deutschen Ordens in Preussen* (I), z. 2, s. 186, tabl. 5; *Grunwald 600 lat chwały. Katalog wystawy*, s. 77.

2) pieczęć komtura ziemi chełmińskiej Güntera von Schwarzburga. Odcisk w naturalnym wosku, na pasku; średnica: 39 mm. W polu pieczęci Chrystus siedzący na tronie, w lewej ręce trzyma księgę a prawą wznosi w geście błogosławieństwa.

Legenda: [S(igillum] PROVINCIALIS TERRE CVLME[NSIS]. 3. Po pieczęci Eberharda von Vineburg, komtura królewieckiego pozostał otwór w zakładce pergaminu.

Publikacje: *Grunwald 600 lat chwały. Katalog wystawy*, s. 77. Wyd.: *Pommerllisches Urkundenbuch*, nr 672; *Lites ac res gestae inter Polonos Ordinemque Cruciferorum*, t. 2, wyd. I. Zakrzewski, Poznań 1892, s. 266.

22 listopada 1311, Inowrocław

Gerward z Ostrowa, biskup włocławski, zawiera ugodę z Przemysłem i Kazimierzem, książętami kujawskimi. Zwalnia książąt i ich głównych współpracowników z ekskomuniki i przebacza wszystkim, którzy wyrządzili krzywdy biskupowi i duchowieństwu z diecezji włocławskiej.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 13; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 285 x 260 + 32 mm; nacięcia po 3 pieczęciach.

Wyd.: *Kodeks dyplomatyczny Polski*, t. 2, cz. 2, wyd. L. Rzyszczewski, A. Muczkowski, Warszawa 1852, nr 472, s. 640–643.

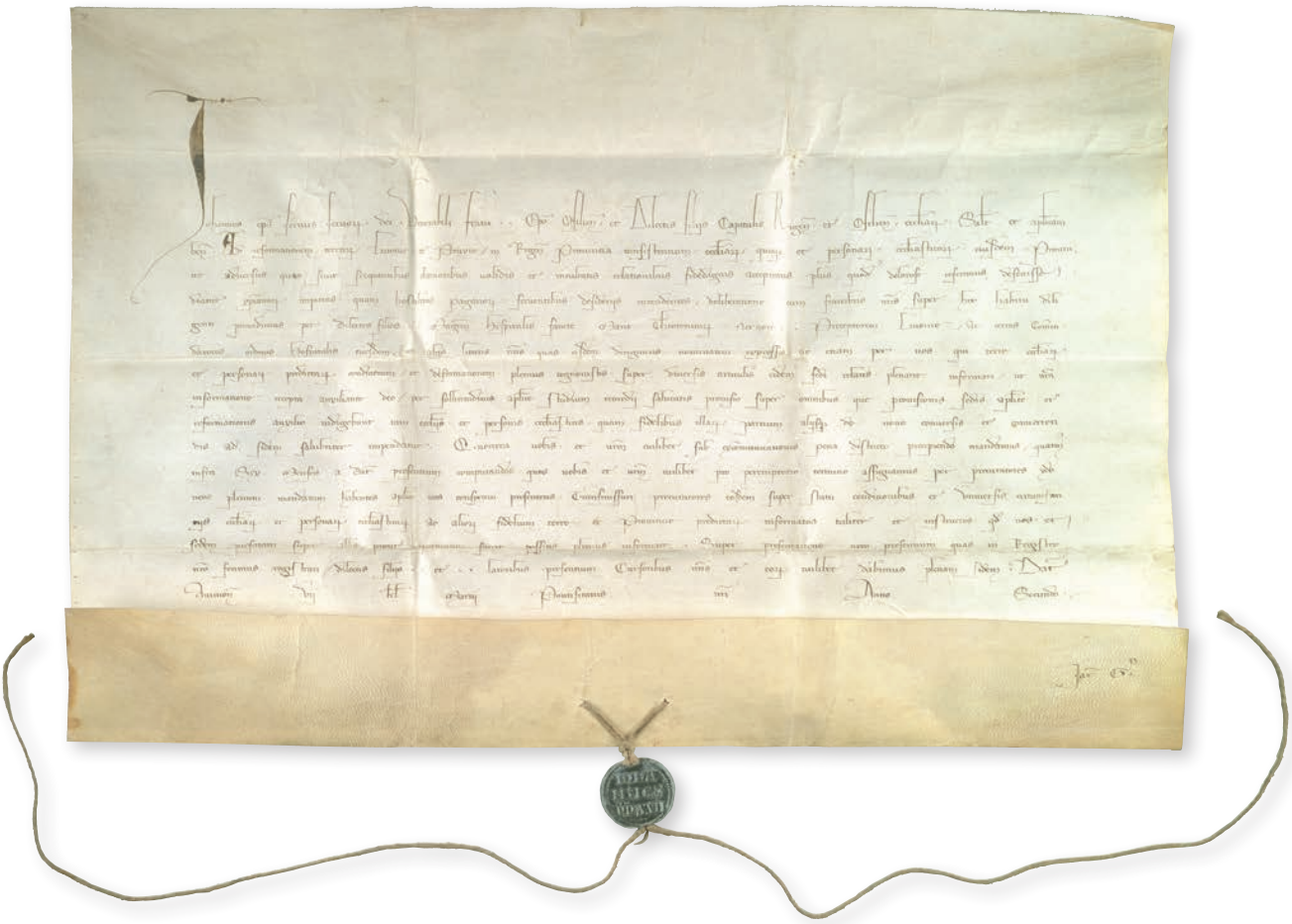

23 lutego 1318, Awinion

Jan XXII, papież, poleca biskupowi ozylskiemu [Hartungowi] oraz kapitułom ozylskiej i ryskiej, by w przeciągu 6 miesięcy wysłali namiestników w celu poinformowania papieża o stanie ziem i spraw kościelnych w Inflantach.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 4383. 1 karta pergaminowa o wymiarach: 580 x 385 + 75 mm; bulla ołowiana na sznurze konopnym, średnica 35 mm. Awers: wizerunki świętych Piotra i Pawła. Legenda: S(anctus) PA(alus) S(anctus) PE(trus). Rewers: imię papieża: IOhANNES PP XXII.

Wyd. *Liv-, est Und kurländiches Urkundenbuch nebst Regesten*, t. 2, wyd. F. G. von Bunge, Reval 1855, nr 770, s. 44.

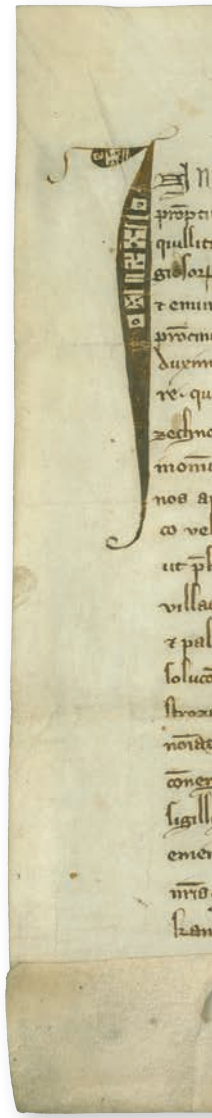

14 kwietnia 1325, Brześć Kujawski

Władysław Łokietek, król polski potwierdza cystersom w Byszewie (Koronowie) przywileje nadane im przez poprzednich władców oraz stan posiadania w kasztelani nakielskiej i zezwala na lokację dóbr klasztornych na prawie niemieckim z dodaniem różnych wolności.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 6481; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach 300 x 420 + 48 mm; pieczęć mniejsza wystawcy, odcisk w naturalnym wosku na sznurze.

Wyd.: *Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski*, t. 2, nr 1049.

29 marca 1329, Płock

Jan Luksemburski, król czeski i polski nadaje Wacławowi, księciu mazowieckiemu i płockiemu ziemie jego z grodami Płockiem, Wyszogrodem i Gostyninem na prawie lennym.
Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 10, 1 karta pergaminowa o wymiarach 344 x 194 x 40 mm, 1 pieczęć na sznurze, 6 pieczęci na paskach oraz 1 pasek po pieczęci: 1. pieczęć Jana Luksemburskiego, króla czeskiego. Odcisk w naturalnym wosku, na sznurze; średnica: 95 mm. Pieczęć znacznie uszkodzona zachowana środkowa część. W polu pieczęci król na koniu jadący w lewo. Na głowie ma hełm z wachlarzem z pawich piór, w prawej ręce trzyma uniesiony miecz, a w lewej tarczę 4-polową ze swoim herbem (w polu 1 i 4 – lew czeski; w polu 2 i 3 – lew Luksemburgów), ubrany w tunikę, koń nakryty kropierzem z wzorem herbu, pióra z hełmu, nakrycie głowy konia, jego kopyta i ostrze miecza przerywają napis otokowy.
Legenda: (otok uszkodzony w ok. 75%) [IOhANNES DEI GRATIA REX BOEMIE AC LVCEMBVRGENSIS COMES]; *Zbiór dokumentów* i *listów miasta Płocka*, t. 1, wyd. S. M. Szacherska, Warszawa 1975 nr 22c, s. 37; *Album rysunków Kajetana Wincentego Kielisińskiego ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej Polskiej Akademii Nauk*, wyd. P. Pokora, Kórnik 2013, s. 13. 2. pieczęć (3. nacięcie) Henryka z Weilnau. Odcisk w naturalnym wosku, na pasku; średnica: 35 mm.
W polu pieczęci tarcza z dwoma lwami jeden pod drugim idącymi w swoją prawą stronę z zawiniętymi do góry ogonami.
Legenda: + S HEYNRICI COMITIS DE WILENAWE; *Zbiór dokumentów i listów miasta Płocka*, t. 1, nr 22c, s. 37. 3) pieczęć (4. nacięcie) Ulryka z Hanau. Odcisk w naturalnym wosku, na pasku; średnica: 33 mm. W polu pieczęci orzeł z rozpostartymi skrzydłami zwrócony lekko lewym bokiem do patrzącego siedzący na pochylonej tarczy z herbem hrabiów Hanau. Legenda: + S ULRICI DE HANUWE; *Zbiór dokumentów* i *listów miasta Płocka,* nr 22c, s. 37. 4) pieczęć (5. nacięcie) Piotra z Rožmberka. Odcisk w naturalnym wosku, na pasku; średnica: 25 mm. W polu pieczęci hełm a nad nim róża 5-płatkowa. Wokół floresy. Legenda: * S * PETRI DE ROSEMBERG **; *Zbiór dokumentów i listów miasta Płocka*, t. 1, nr 22c, s. 37. 5) pieczęć (6. pasek) Wilhelma z Landštejna. Odcisk w naturalnym wosku, na pasku; średnica: 35 mm. W polu pieczęci tarcza z różą 5-płatkową. Legenda: S WILHELMI DE LANDSTEIN; *Zbiór dokumentów i listów miasta Płocka*, t. 1, nr 22c, s. 37. 6) Fragment pieczęci (8).

Wyd.: *Zbiór dokumentów* i *listów miasta Płocka*, t. 1: *(1065–1495),* nr 22a, s. 32–34, 22c, s. 37–39.

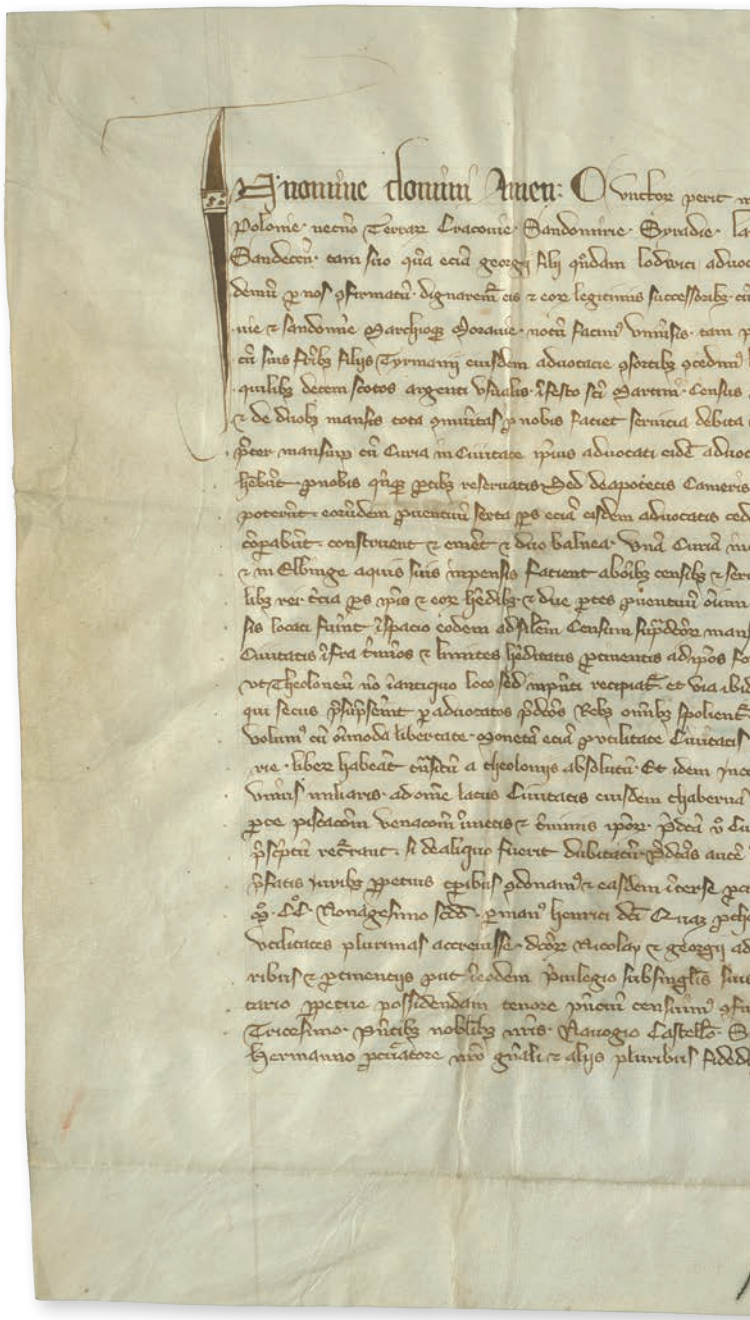

1330, Kraków

Władysław Łokietek, król polski potwierdza dokument Wacława II, króla Czech, księcia krakowskiego i sandomierskiego oraz margrabiego Moraw z daty, Kraków, 8 listopada 1292 r., w którym zezwala wójtowi Bartoldowi i Arnoldowi synom Tyrmanda, na lokację na prawie magdeburskim miasta Nowy Sącz na terenie wsi Kamienica. Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 4980; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 592 x 332 + 36 mm; otwory po pieczęci.

Wyd.: *Kodeks dyplomatyczny Polski*, t. 3, wyd. J. Bartoszewicz, nr 67, Warszawa 1858, s. 155–158.

memoria factorum nos semper legitimo et testimonio fidedigno perennes stabilire ac firmiores. Hinc est, quod nos Wladislaus dei gracia rex
Cracovie, Cracovie dux et heres, Moristam omnibus prudibus et civibus. Quod accedens ad nostram presencia dilectus vir Nicolaus advocatus noster
ita ibidem nobis humiliter supplicavit, ut privilegia suorum progenitorum sup advocacia nova Cracovie Sandecz olim a rege Boheme opencia et
per Bathizione similiter prius litis sub meo sigillo regio confirmare. Cui privilegii tenor erat talis. Nos Wenceslaus dei gracia rex Boheme, dux Cracovie
notum facimus. Quod nos Cracovie novam Sandecz ad illum locum iuxta nostri Willi Camenicz sita est dilecti fidelis nostri Berthold advocato et Arnoldo
locandam. Annectentes ad predictam Cracovie Sandecz septuagintam duos mansos, quos agricolis hodie exhibuimus et liberos penitus facimus, debet autem mansus
nostri solvere annatim de singulis septuagintam duobus sex grossos ad omnem omnium civium utilitatem, pro pascuis et aliis utilibus retinebit. Quatuor omnes liberi
et piscem. Sed dictus advocatus noster et eorum heredibus debitum censum persolvet, usque ad hunc scotus, quos ipse advocatus et heredes eorum solvere tenebunt. Omni
tempore annuatim post suos heredes liberum exercitum operabitur. De aliis autem omnibus mansis et areis, que arce predominantur locum solvet. Sed pro dicto advocatus
pannos, sensis panis, Butor et macellis de examinatorum libera blumbi et aliis omnibus structuris in eadem Cracovie de quibus utilitates aliqua provenire
et in hunc prius debet applicare pro communi utilitate et commodo Cracovie eiusdem. Ita nichilominus macella denique ipsum advocatus prius superius
pro pecora mactant, que barbelhof volgariter nuncupat, volendia nisi quotiens necessaria erit et ratio sup donares eveniet lectore ibidem
interdum ibustilis ipsum advocatum eiusque heredibus libera possidebit. Et molendina predicta nulli alii qui ipsis construere licebit. De culpis vero iudicii et iustitie cui
nobis cedet. Et ita ad predictam Cracovie addidimus de stilus nostris Centum mansos, ita ipsarum quidem amore a datis prioribus locavimus et nunc de predictis nostris
dominis tenebitur et ipsi eius advocatus iuxta pecuniam habebit quantum decissum. Hoc ita addidimus quod si aurum vel argentum alicuius advocatus et aliquis eiusdem
civitatis fuerint in vestre et cum superiori eorum elaborare et regere omne ius quod ipsi civitatis principes alii qui fuerunt eis volumus observare. Constitutum nisi
de omnibus et publica denuncies dicunt. Amplius volumus quod iuxta districtum apud predictam Cracovie nullum forum habeat aliquis qui ibidem volentes ut hij
et pedes nobis cum spolio pecunie. Et ut Cracovie eiusdem iudicio melioretur annuale forum in festo beate Margarete usque ad eius octavam servari et habere
per advocatos instituendum iudicium et statuem. Ceterum alie incole undecunque venientes ad mercandum predictam Cracovie ducatus nostri Cracovie et Sandomir
sic in Cracovie commorantes per viam vacant usus unguium ad nullam etiam theolonium teneant. Ad hec nichilominus volumus omnes neque in spacio
brevare audeat vel nomodo. Denique in spacio eodem nulla principia artificia exercere. Aplicamus etiam eidem Cracovie ad utilitatem nemo extraneus
intra locum de debet subjuribus omnibus magdeburgensibus que in Cracovie Cracovienses ernunc viget et actenus viguerunt, vel ad ius ibidem
dictis advocatus Berthold et Arnoldo cum filiis suis omnibus presentibus utilitates et eorum heredibus et successoribus liberis ad habendum et ad donandum
prunt et pacunt. Sedem iustitiam parimodo. In cuius rei testimonium pontes fieri et nostro sigillo sigillari omnium. Datum in Cracovia anno dni
millesimo ccl et sandomirensi. Sexto idus Novembris. Nos igitur attendentes exhibitionem locationis Cracovie predicti nobis et nostris successoribus
advocatis ibidem iustis et rationabilibus petitis inclinati et ut nos ad amplioris nostri servitia prescripti predicti advocatus cum omnibus suis in
Clausilis permanent, pro Nicolao videlicet et Georgio ac liberis et successoribus eorundem communiter nostri baronum filio, iure hereditario
mandamus in cuius rei perpetuam memoriam sigillum nostrum regium diuturnum privilegio apponendum. Datum Cracovie. Anno dni millesimo quadringentesimo
quinquagesimo. Palatino Sbignieo Lancellario Cracoviensis. Iohanne castellano Sandecz. Andrea dapifero. Zegocia gladifero Cracoviensis.
Datum per manum dni Petri prepositi Sandomirensis vicecancellarii curie nostre.

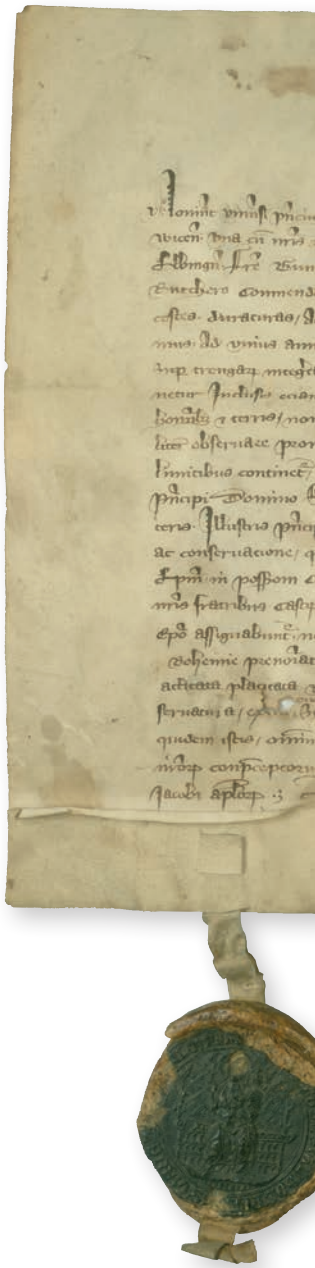

30 kwietnia 1334, Malbork

Luter, książę brunszwicki i wielki mistrz, wraz z najwyższymi urzędnikami Zakonu Krzyżackiego, przedłuża zawieszenie broni z królem polskim Kazimierzem III Wielkim, zawarte w Toruniu 18 kwietnia 1333 r., najpierw do 24 czerwca bieżącego roku, a następnie do tegoż dnia następnego roku.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 8; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach 444 x 230 + 32 mm; 7 pieczęci na paskach pergaminowych: 1. wielkiego mistrza Lutera, księcia brunszwickiego, odcisk w czarnym wosku, średnica 48 mm. Legenda: [SIGILLUM : MAGISTRI] : GENERAL(IS) hOSPIT(ALIS) : S(ANCTAE) : MARIE : T[hEVT(ONICORUM) IER(USA)L(E) M(I)]TAN(IS); 2. wielkiego komtura i komtura krajowego chełmińskiego Konrada Kesselhuta, odcisk w ciemnobrązowym wosku, średnica 35 mm. Legenda: + S(IGILLUM) • PRECEPTOR(I)S • DOM(US) • ThEVTONICORUM; 3. wielkiego szpitalnika i komtura elbląskiego Zygfryda von Sicte, odcisk w naturalnym wosku, średnica 33 mm. Legenda: S(IGILLUM) HOSPITALARII DOM(US) ThEVTHONICOR(UM); 4. wielkiego szatnego i komtura dzierzgońskiego Güntera, hrabiego von Schwarzburga, odcisk w naturalnym wosku, średnica 35 mm. Legenda: zatarta; 5. podskarbiego Ludolfa Königa, odcisk w naturalnym wosku, średnica 33 mm. Legenda: + S(IGILLUM) TESAURARII [...] TEVTONICORUM; 6. komtura grudziądzkiego Siegharda, hrabiego von Schwarzburg, odcisk w naturalnym wosku, średnica 36 mm. Legenda: +CONMENDATORIS • IN GRVDENZ; 7. komtura gniewskiego Rüdgera, odcisk w naturalnym wosku, średnica 33 mm. Legenda: + S(IGILLUM) • COMENDATORIS • DOM(US) • D(E) • MEWA.

Publikacje: J. Grabowski, *Z dziejów stosunków Polski z zakonem krzyżackim w Prusach (XIII–XVI wiek)*, s. 19; *Grunwald 600 lat chwały. Katalog wystawy*, s. 78–79; J. Grabowski, *Dokument wielkiego mistrza Luthera księcia brunszwickiego*, w: *Sapientia aedificavit sibi domum. Mądrość zbudowała sobie dom..., Katalog wystawy w Muzeum Zamkowym w Malborku 14 września – 17 listopada 2019*, Malbork 2019, s. 136–139.
Wyd.: *Lites ac res gestae Polonos Ordinemque Cruciferorum*, t. 1, wyd. I. Zakrzewski, Poznań 1890, nr 18, s. 441–442, wyd. 2.

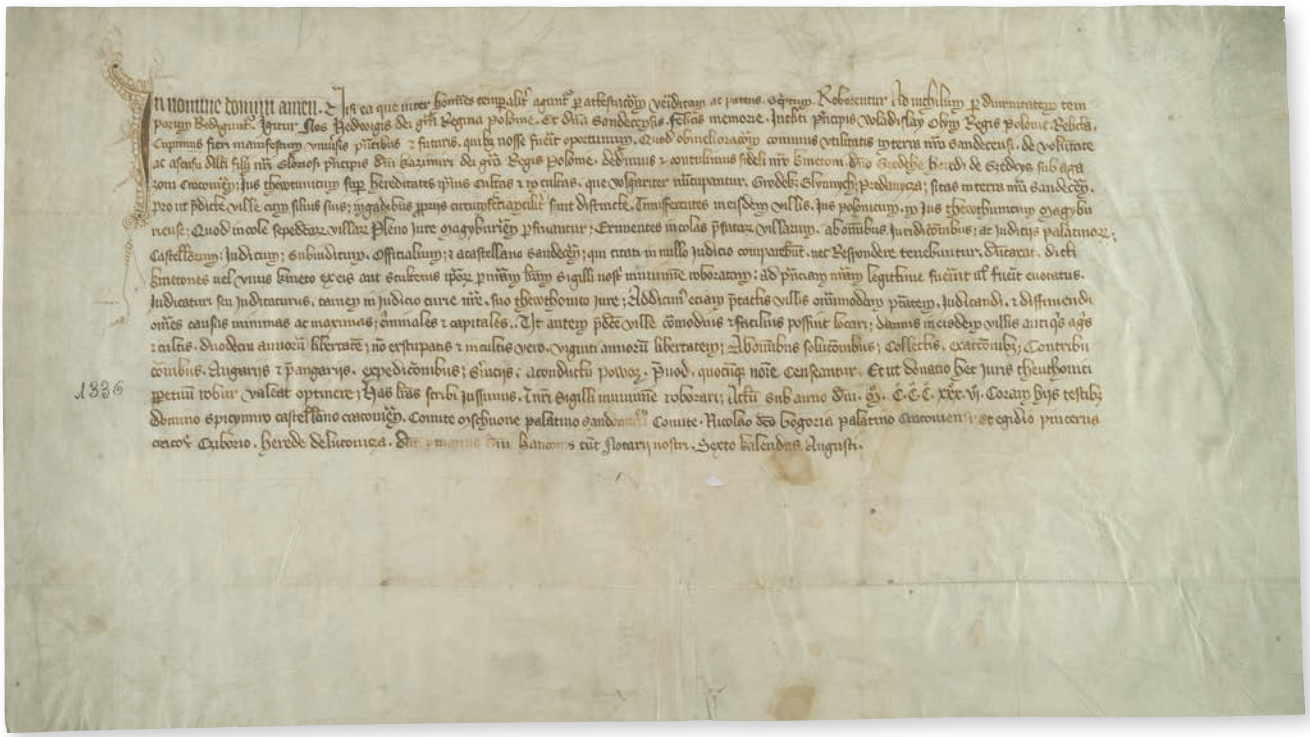

27 lipca 1336, b.m.

Jadwiga królowa Polski i pani sądecka, wdowa po królu Władysławie Łokietku, przenosi trzy wsie w ziemi sądeckiej: Gródek, Glinik i Przydonica, należące do podkoniuszego krakowskiego Giedki z Giedczyc h. Gryf, z prawa polskiego na niemieckie.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 8482; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 425 x 190 + 45 mm; otwór po sznurze od pieczęci wystawcy.

Wyd.: *Kodeks dyplomatyczny Małopolski*, t. 1, nr 205.

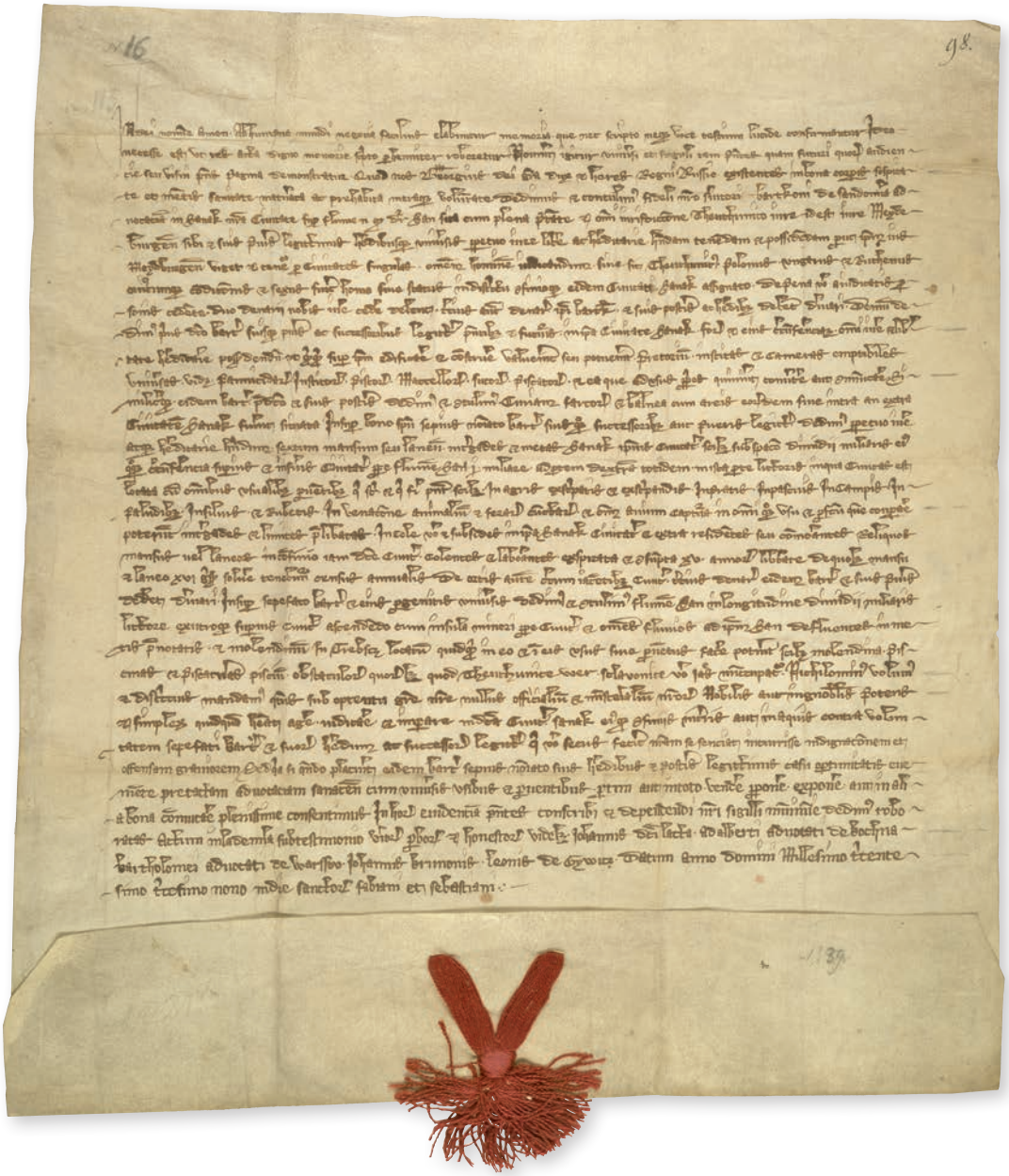

20 stycznia 1339, Włodzimierz

Bolesław Jerzy II Trojdenowic, książę i dziedzic królestwa Rusi, nadaje wiernemu współpracownikowi, Bartkowi z Sandomierza, wójtostwo w Sanoku na prawie magdeburskim; mieszkańcy zostają zwolnieni z opłat przez 15 lat, a później mają płacić czynsz roczny w wysokości 15 gr.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 7226; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 330 x 361 + 61 mm; sznur po pieczęci wystawcy.

Wyd.: *Kodeks dyplomatyczny Polski*, t. 3, nr 88, s. 197–199.

22 sierpnia 1347, Sandomierz

Kazimierz III Wielki, król polski, pozwala klasztorowi norbertanek w Busku na przeniesienie wsi Kotarszyn, Nosów i Piotrów w ziemi sandomierskiej z prawa polskiego na średzkie.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 2350; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 405 x 233 + 81 mm; pieczęć majestatowa wystawcy, odcisk w naturalnym wosku na sznurze.

Wyd.: *Zbiór dokumentów małopolskich*, cz. 1, wyd. S. Kuraś, Wrocław 1962, nr 50, s. 64–65.

1 maja 1356, Praga

Karol IV Luksemburski, cesarz rzymski i król czeski, transumuje dokumenty Ludwika Andegaweńskiego, króla węgierskiego z daty: Buda, 27 maja 1353 r.: 1. dotyczący zrzeczenia się praw do księstw świdnickiego i jaworskiego; 2. oddania Byczyny i Kluczborka za rezygnację cesarza Karola IV z księstwa płockiego.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 16, jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 455 x 265 + 55 cm; pasek po pieczęci wystawcy.

Wyd.: *Kodeks Dyplomatyczny Księstwa Mazowieckiego*, wyd. J. T. Lubomirski, Warszawa 1863, nr 74, s. 65–66; *Lehns und Besitzurkunden Schlesiens*, t. 1, wyd. C. Grünhagen, H. Markgraf, Lipsk 1881, nr 30, s. 330–332; *Iura Masoviae terrestria*, t. 1, wyd. J. Sawicki, Warszawa 1972, nr 11; *Nowy kodeks dyplomatyczny Mazowsza*, cz. 2, wyd. I. Sułkowska-Kuraś, S. Kuraś, Wrocław 1989, nr 324, s. 339, 340.

4 lutego 1367, Lwów

Kazimierz III Wielki, król polski, pozwala [arcy]biskupowi Grzegorzowi osiedlić się we Lwowie, wyznawać swoją wiarę i sprawować jurysdykcję nad Ormianami zamieszkałymi w Polsce.
Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 6197; jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 165 x 306 + 51 mm; pieczęć majestatowa wystawcy, odcisk w naturalnym wosku na sznurze.

Wyd.: J. Drabina, *Religie na ziemiach Polski i Litwy w średniowieczu*, Kraków 1989, s. 130 (przekład polski); Z. Obertyński, *Die Florentiner Union der polnischen Armenier und ihr Bischofskatalog*, „Orientalia Chrystiana", 1934/36. Dodatek źródłowy, nr 1, s. 42.

14 lutego 1369, Buda

Ludwik Andegaweński, król węgierski, przyrzeka dotrzymać układów sukcesyjnych z Kazimierzem III Wielkim, królem polskim, oraz wystąpić wspólnie przeciw cesarzowi Karolowi Luksemburskiemu.

Or. Archiwum Główne Akt Dawnych, Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 5528 jęz. łaciński, 1 karta pergaminowa o wymiarach: 400 x 180 + 70 mm; pieczęć majestatowa wystawcy, odcisk w naturalnym wosku na pasku pergaminowym.

Wyd.: *Codex diplomaticus Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae*, t. 1, wyd. M. Dogiel, Wilno 1758, s. 39–40.